

Kristi himmelfart 2014 (725-2-392/349-519-251)

Kristi Himmelfartsdag betragtes jo som en festdag – den liturgiske farve er hvid – ja endda med guld – såfremt et sådant festligt messehagel haves.

Men er det nu egentlig i dag - at Kristus fór til himmels? Dagen har godt nok været fastlagt til at være i dag siden det 4. århundrede – 40dage efter hans opstandelse fra de døde. Denne antagelse bygger på den tekst fra Apostlenes Gerninger (ApG) vi har hørt læst fra alteret i dag. Men i Lukasevangeliet får man derimod det klare indtryk - at Jesus farer til himmels samme dag som opstandelsen – altså på selve påskedagen - hen mod aftenen.

Nu er ApG jo formodentlig skrevet af samme forfatter som Lukasevangeliet – så hvad er nu rigtigt?

I 2012 fremlagde den hollandske professor i nytestamentlig eksegesi Henk Jan de Jonge en argumentation for - at Kristi himmelfart fandt sted påskedag og ikke 40 dage senere. Denne påstand tog så professor Troels Engberg-Pedersens op og nåede selv frem til konklusionen – at Kristi himmelfart skete påskedag og ikke 40 dage senere – og at det hele bunder på en misforståelse af Lukas.

Så langt ifølge de to professorer – nu kan man så spørge sig selv om man nu er helt galt på den her i dag?

Ser vi på de tre andre evangelier for at få hjælp i vores kvide – så omtaler Matthæusevangeliet overhovedet ikke Jesu himmelfart.

I Markusevangeliet sker himmelfarten tilsyneladende også på selve opstandelsesdagen ligesom i Lukasevangeliet. Og beretningen herom er en langt senere tilføjelse til dette evangelium – der oprindeligt sluttede med, at kvinderne flygtede væk fra den tomme grav – for de var bange og sagde ikke noget til nogen.

Johannesevangeliet har heller ikke en fortælling om himmelfarten – kun at Jesus påskedag siger: ”Jeg stiger op til min fader og jeres fader, til min Gud og jeres Gud”. Herefter viser han sig for disciplene samme dag - hvilket han igen gør otte dage senere for at møde disciplen Thomas, ham der tvivlede og derfor måtte overbevises ved at se og røre den opstandne Jesus sår.

Det er således kun de famøse 40 dage i ApG - der angiver - at Jesus vandrer rundt på jorden i nøjagtig 40 dage efter sin opstandelse fra de døde og ikke var himmelfaren påskedag.

Men hvad er egentlig op og ned på det hele? Tal har jo altid haft en magisk betydning. Og ser vi på de to angivelser af tid - hvor Jesus skulle have vist sig her på jorden efter påskesøndag – henholdsvis på ottendedagen ifølge Johannesevangeliet og de 40 dage jævnfør ApG – ja så har disse tidsangivelser en helt speciel betydning. En betydning som urmenighederne har forstået umiddelbart.

Med hensyn til tallet otte – så bliver alle jødiske drengebørn omskåret på ottendedagen. Dette fordi de første syv dage symboliserer den fysiske verdens skabelse - hvorfor barnet på den ottende dag siges at være hævet over den fysiske verden og således er rede til at indgå i et pagtforhold mellem menneske og Gud.

Og sådan kan beretning om Thomas ’tvivleren’, der på den ottende dag vil se og føle Jesu sår for at komme til tro, også forstås som et billede på en ny pagtslutning mellem mennesket og Kristus – og dermed ses som en forkyndelse af nadverens tegnhandling. ’Dette er mit legeme og mit blod’.

Således bliver pagten mellem mennesket (manden) og Gud ved omskærelsen – til en pagt mellem mennesket og Kristus på den første dag efter de syv skabelsesdage. En ny start – en ny pagt.

Når vi ser på tallet 40 – på latin: quadraginta – så kommer ordet karantæne af tallet 40 – og en karantæne varede 40 dage – og det for at se om nogen var sygdomsfrie – var rene – eller var smittebærer – var urene.

I syndflodsberetningen regner det i 40 dage og nætter – og som bekendt var formålet med syndfloden at rense alt ondt bort fra jorden.

Endvidere vandrede israelitterne 40 år i ørkenen – og at denne vandring fra Ægypten til Kanaans land skulle vare så længe, skyldtes udelukkende – at alle våbenføre mænd, som havde blod på hænderne, skulle være døde inden israelitterne kunne gå ind i det forjættede land. Folket skulle således være rent!

Ligeledes blev Jesus fristet i ørkenen i 40 dage og modstod fristelserne – og beviste dermed at han var syndfri – var ren.

Disse beretninger angår alle en slags karantæne - en tid hvor det onde vil forgå og det syndfrie vil leve – vil sejre. Og sådan kan man også opfatte de 40 dage som en periode, hvor disciplenes sind blev åbnet, blev rensset - så de forstod betydningen af Kristi død og opstandelse fra de døde - for at de i hans navn skulle kunne prædike omvendelse til syndernes forladelse.

Ottendedagen og de fyrre dage er således ikke historiske tidsangivelser – ikke konkrete tidsforløb - men derimod tidsangivelser som skal forstås ud fra traditionen – forstås i overført betydning.

Og fælles for alle beretningerne om Jesu tilsynekomst efter opstandelsen er, at de har et overnaturligt skær – har åbenbaringens natur.

For nu mange år siden sad jeg og spiste en sen morgenmad sammen med nogle venner og deres lille datter Sara, der dengang var 8 år gammel. Hun var forbløffende tavs og sad med et forunderligt smil om munden og faldt i staver over morgenmaden. Pludselig sagde hun: ”Farmor var hos mig i nat”.

Nu havde hendes elskede farmor været død i et par år – så vi så lidt forundret på hende. Hendes far sagde venligt, men lidt bestemt: ”farmor er jo død – så det er bare noget du har drømt!” ”Nej – det er ikke noget jeg har drømt – for jeg var vågen – svarede Sara prompte og fortsatte: Og farmor er heller ikke sådan rigtig død – for jeg så hende selv!

Hendes far tyggede lidt på den og sagde så: Nå - så farmor er blevet til et spøgelse? ”Du forstår ingenting far” lød det meget bestemt fra Sara – ”for når nogen der er døde, er i ens hjerte – så kommer de også og besøger os. Forstår du det? Og farmor har besøgt mig!” Og med den svada skred den unge dame ud af køkkenet.

Sådan som lille Sara havde det, sådan har vidnerne til Jesu tilsynekomst efter hans opstandelse også haft det. Faste i troen – men uden mulighed for at kunne konkretisere deres oplevelser – prisgivet det rationelle menneskes tvivl.

Om Jesus fór til himmels påskedag eller 40 dage senere – er ganske ligegyldig – for himmelfarten har kun én betydning – nemlig at Ordet der var bundet til tid og sted, blev sat fri – blev nærværende alle steder og til alle tider - da Kristus fór til himmels og satte sig ved Guds højre hånd.

Og Jesu Ord er alene ordet om syndernes forladelse. Det forstod ur-kirkens menigheder – og det bekender vi i trosbekendelsen: "Vi tror på Syndernes Forladelse". Det er Guds løfte til os i denne fortabte verden. Et løfte til det fortabte menneske fra den levende Gud – ham der har magten og æren i al evighed. Dette er dagens evangelium til os.

Derfor kan Kirken ikke forkynde evig fortabelse endsige forkynde evig frelse for nogle få udvalgte – for da gør kirken sig Gud lig. Men kirken kan forkynde Gud - som den der skaber liv af død.

Og det er netop i al vor fortabthed – i vores angst og i vor død - at han vil møde os - som en nær ven mødes med sin ven - og det gør han - for at gøre fælles sag med os – både i livet og i døden. Amen